

ADVIES

ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN
HET DECREET VAN 3 MEI 2019 (BUITEN-
SCHOOLSE OPVANG EN ACTIVITEITEN)

Vlaamse Raad WVG
Welzijn • Volksgezondheid • Gezin

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.vlaamseraadwvg.be – T +32 2 209 01 11 – E info@vlaamseraadwvg.be

Adviesvraag	Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie, het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers en het decreet van 3 mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten	
Adviesvrager	Caroline Gennez - Vlaams minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen	
Ontvangst adviesvraag	8 juli 2025	
Decretale opdracht	adviesfunctie	
Goedkeuring	Sectorale kamer Gezin en Jongerenwelzijn, bij consensus, op 29 augustus 2025	
Contactpersoon	Barbara Krekels	bkrekels@serv.be

Inhoud

Advies	4
1. Algemene appreciatie	4
1.1 Bedenkingen over principiële keuzes	4
1.2 Algemene bekommernissen	6
2. Artikelsgewijze bespreking	7
2.1 Artikel 5 - Definities	7
2.2 Artikel 6 – Bijkomende opdrachten	8
2.3 Artikel 7 - Versterking lokaal samenwerkingsverband	10
2.4 Artikel 8 - Inspiratiekader en ondersteuning	10
2.5 Artikel 9 - Afschaffing kwaliteitslabel kleuteropvang	11
2.6 Artikel 10 - Minimale erkenningsvoorwaarden	12
2.7 Artikel 11 - BOA-subsidie	13
2.8 Artikel 12 - Monitoring	14
2.9 Artikel 14 - Verlenging overgangstermijn	14
2.10 Artikel 15 - Compensatieregeling 'verliezende' gemeenten	15

Advies

1. Algemene appreciatie

De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (hierna: de raad) waardeert dat er eindelijk stappen gezet worden om in de hervorming van de buitenschoolse opvang en activiteiten meer duidelijkheid te creëren voor de lokale besturen en de organisatoren van buitenschoolse opvang en activiteiten (hierna: organisatoren BOA), ook al komen deze erg laat in het licht van de voorziene startdatum op 1/1/2026. Het is ook positief dat er bijkomende middelen voor de buitenschoolse opvang en activiteiten werden vrijgemaakt. De raad betreurt evenwel dat de principiële keuzes die werden gemaakt niet vooraf zijn doorgesproken met de stakeholders.

De raad wenst - ook proactief - betrokken te zijn bij de verdere uitrol van het BOA decreet. Los van de principiële vraagstukken, blijven ook nog veel belangrijke zaken onduidelijk voor de uitrol van wat wordt voorgesteld, zowel voor de lokale besturen als voor de organisatoren BOA. De raad roept op om hier snel en op een participatieve manier werk van te maken.

In het eerste deel van dit advies formuleert de raad bedenkingen over de principiële keuzes die in dit wijzigingsdecreet werden gemaakt en benoemt ook enkele algemene bekommernissen met betrekking tot de transitie. In het tweede deel volgt een artikelsgewijze bespreking, waarin ook heel wat vragen en bedenkingen zijn opgenomen die voor de verdere uitrol van belang zullen zijn.

1.1 Bedenkingen over principiële keuzes

- **Houd toezicht en handhaving op Vlaams niveau**

De regierol van de lokale besturen wordt uitgebreid. Naast de organisatie van de buitenschoolse opvang en activiteiten (ontwikkelen van het lokale beleid en beslissen over de besteding en verdeling van de middelen) wordt nu ook **de erkenning, het toezicht en de handhaving** van het lokaal aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten als opdracht aan de lokale besturen toegewezen.

Deze bijkomende opdrachten vindt de raad niet vanzelfsprekend. Er is een risico op belangenconflicten doordat lokale besturen zowel een regierol als een toezichthoudende rol krijgen. Het samengaan van deze opdrachten **gaat** voor de raad **in tegen de principes van goed bestuur**. De bijkomende opdrachten komen immers in conflict met de **neutraliteit** die van een lokaal bestuur wordt verwacht.

De raad is ervan overtuigd dat de regierol van de lokale besturen veel nieuwe kansen biedt voor de organisatie en afstemming van het lokale aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten. De raad erkent ook dat een lokaal **erkenningssysteem**, mits duidelijke minimale Vlaamse voorwaarden (zie deel 2, 2.6), kan bijdragen aan maatwerk gericht op de lokale noden.

De raad meent echter dat **toezicht en handhaving** van de buitenschoolse opvang en activiteiten niet gecombineerd kunnen worden met de andere rollen van het lokale bestuur met betrekking tot BOA. Immers om regie op te nemen, moeten de lokale besturen een vertrouwensrelatie met alle partners op het terrein kunnen opbouwen. Dit wordt ondermijnd als lokale besturen tegelijk een controlerende en sanctionerende rol hebben. Bovendien leeft de bezorgdheid of alle lokale besturen wel in staat zullen zijn om deze belangrijke opdrachten op een goede manier in te vullen, en of ze voldoende ondersteuning zullen krijgen daarbij. De ondersteuning die nodig zal zijn, zal bovendien veel middelen wegkapen die in feite naar het aanbod BOA zouden moeten gaan.

- **Neem meer minimale kwaliteitsvoorwaarden op in het decreet**

Artikel 10 van het wijzigingsdecreet legt 6 dimensies of kerngebieden vast en enkele elementen waaraan de lokale besturen moeten voldoen bij het bepalen van de lokale erkenningsvoorwaarden. Deze minimale erkenningsvoorwaarden ogen voor de raad erg mager.

Door het verschuiven van het erkenningsbeleid naar de lokale besturen zullen de toegang tot en de kwaliteit van opvang en activiteiten afhankelijk worden van de plaats waar men erop beroep wil doen. Die mogelijkheid tot differentiatie heeft voordelen om in te spelen op lokale realiteiten. Toch vindt de raad dat de gebruiker in gans Vlaanderen en Brussel moet kunnen rekenen op een gelijkwaardige minimale kwaliteit en toegang tot het aanbod van opvang en activiteiten. Er blijft daarom nood aan duidelijke minimale normen, zonder dewelke een al te grote spreidstand naar pedagogische kwaliteit en omgang met kinderen kan ontstaan. Ook minimale normen voor de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de opvang voor kwetsbare groepen zijn nodig. Het mag niet louter afhangen van de inspanningen die de lokale besturen hiervoor zullen of kunnen doen.

Omdat de erkenningsregels volgens het wijzigingsdecreet lokaal zullen worden vastgelegd, is de raad ook bezorgd dat het mogelijk moeilijk wordt sociaal te ondernemen voor de organisatoren BOA die met verschillende verwachtingen per gemeente, verschillende samenwerkingsverbanden en ongelijke speelvelden m.b.t. arbeidsvoorwaarden zoals werkuren of ratio, zullen worden geconfronteerd.

De raad vindt het logisch dat de Vlaamse Overheid, als subsidiërende overheid, minimale kwaliteitseisen bepaalt. Het is en blijft een Vlaamse bevoegdheid om garant te staan voor deze kwaliteit. Op die manier hebben de lokale besturen een duidelijke basis om het eigen erkenningsbeleid op te bouwen.

1.2 Algemene bekommernissen

Naast bovengenoemde principiële bedenkingen, heeft de raad enkele bekommernissen/aanbevelingen in het geval de voorgestelde principiële keuzes van het wijzigingsdecreet worden doorgevoerd.

- **Zorg voor een onafhankelijke en externe klachtenprocedure op Vlaams niveau**

De raad vindt de versterking van het lokale samenwerkingsverband een goede aanpassing van het decreet. Het is een manier om de lokale stakeholders beter te betrekken bij het lokale BOA-beleid. In de Memorie van Toelichting leest de raad ook dat het lokale samenwerkingsverband de kwaliteit en de neutraliteit van het lokaal beleid moet bewaken.

Als de uitbreiding van de regierol van lokale besturen met de opdrachten erkenning, toezicht én handhaving wordt doorgevoerd, dan meent de raad dat er -naast deze rol voor het lokale samenwerkingsverband- een duidelijke beroepsprocedure nodig is. Het bewaken van kwaliteit en neutraliteit door het lokale samenwerkingsverband biedt niet voldoende garanties om onregelmatigheden te vermijden.

- Waar kunnen actoren BOA terecht wanneer ze ontevreden zijn over de regierol van de lokale besturen? Waar kunnen de actoren BOA terecht bij klachten over het lokaal samenwerkingsverband zelf? Wat als er geen lokaal samenwerkingsverband is? Wat als een actor BOA er niet in betrokken wordt? Wat als de actoren BOA niet de mogelijkheid krijgen om de opdrachten van het lokaal samenwerkingsverband te vervullen?
- Wat moet er gebeuren wanneer organisatoren BOA bezwaren hebben omtrent hun erkenning, toezicht en handhaving?

Het moet duidelijk zijn waar organisatoren BOA en andere stakeholders kunnen aankloppen en welke externe instantie toezicht houdt op de werking van de lokale besturen betreffende de implementatie van BOA. De procesflows voor de verschillende soorten van klachten moeten helder zijn.

- **Erken bestaande expertise voor een vlotte transitie die voldoende en kwaliteitsvol aanbod verzekert**

De raad is van mening dat voor een goede transitie ook de erkenning en waardering van de ervaring in de sector inzake kwaliteitsvolle opvang en activiteiten niet mag ontbreken.

De transitie brengt op dit moment immers heel wat onzekerheid met zich mee voor de organisatoren BOA. De onduidelijkheid over de verdeling van subsidies bedreigt nog steeds het voortbestaan van sommige initiatieven en schept onzekerheid over de werkgelegenheid van de kinderbegeleiders. Om geen waardevolle expertise te verliezen, is het dus een must om snel duidelijkheid te brengen.

De raad merkt ook op dat organisatoren BOA als sociaal ondernemer een langetermijnvisie moeten kunnen ontwikkelen die werkzekerheid biedt en voldoende kwaliteitsvol aanbod verzekert. Daarom hebben ze nood aan continuïteit over politieke legislaturen heen. De raad stelt zich de vraag hoe deze nood aan continuïteit gerijmd kan worden met de DAEB-regels waaraan lokale besturen zich moeten houden.

- De raad vraagt dat de lokale besturen in hun erkenningsbeleid maximaal met de ervaring van het bestaande lokale opvangaanbod rekening houden.

Met de huidige krapte op de arbeidsmarkt, die zich in de kinderopvangsector sterk laat voelen, zal aandacht voor medewerkersbeleid (EQF) en de (her)tewerkstelling van het betrokken personeel, met respect voor verworven loon- en arbeidsvoorwaarden mee bepalend zijn voor het succes van de BOA-transitie. Er is door de jaren heen heel wat kennis en ervaring opgebouwd. Om een kwaliteitsvolle hervorming te garanderen, is het belangrijk dit niet zomaar over boord te gooien.

- **Zorg voor degelijke en volgehouden ondersteuning voor lokale besturen én organisatoren BOA om van de BOA-hervorming een succes te maken**

Het spreekt voor zich dat er degelijke en volgehouden ondersteuning nodig zal zijn van de lokale besturen én van de organisatoren BOA om deze hervorming tot een goed einde te brengen.

- De raad vraagt aan de minister welke concrete ondersteuning lokale besturen en organisatoren BOA van de Vlaamse Overheid mogen verwachten bij de uitrol van deze nieuwe aanpak (zowel op korte termijn in de voorbereiding als op lange termijn doorheen de verdere uitrol).

2. Artikelsgewijze bespreking

Bij deze artikelsgewijze bespreking gaat de raad in op de voorstellen van het wijzigingsdecreet. Er zijn ook heel wat vragen en bedenkingen opgenomen die voor de verdere uitrol van de BOA-hervorming van belang kunnen zijn.

2.1 Artikel 5 - Definities

De definitie van kleuteropvang (artikel 2, eerste lid, 3°) wordt aangepast.

- De raad vraagt om, met het wegvallen van het kwaliteitslabel kleuteropvang, de definities van buitenschoolse activiteiten, kleuteropvang en opvang lagereschoolkinderen te herbekeken en waar nodig aan te passen.

In de definitie van opvang van lagereschoolkinderen duikt immers een onduidelijke situatie op wanneer ze gecombineerd wordt met de bepalingen over de lokale erkenning. Bij

opvang van lagereschoolkinderen is het aanbod van activiteiten van het jeugdwerk of van de sportverenigingen uitgesloten. Maar tegelijkertijd wordt gezegd dat elk erkend aanbod een BOA-subsidie kan krijgen (dus ook aanbod dat erkend is volgens lokale reglementen voor bv. jeugd of sport). Dat staat haaks op elkaar.

- De raad merkt ook op dat het door elkaar gebruiken van de woorden opvang en activiteiten in de praktijk veel onduidelijkheden oplevert over wat wel erkend moet zijn en wat niet, en voor welke activiteiten wel een BOA-subsidie kan gevraagd worden en voor welke niet.

2.2 Artikel 6 – Bijkomende opdrachten

Het is nog zeer onduidelijk hoe de lokale besturen hun bijkomende opdrachten zullen/kunnen invullen. Bovendien leeft de bezorgdheid of lokale besturen voldoende ondersteuning zullen krijgen om deze belangrijke opdrachten op een goede manier in te kunnen vullen.

De **erkenning** zal gebeuren op basis van minimale voorwaarden die door de lokale besturen worden bepaald (zie bemerkingen bij 2.6 – artikel 10).

In de Memorie van Toelichting bij artikel 6 wordt vermeld dat *de erkenning complementair is op reeds bestaande erkenningsvormen en het dus niet de bedoeling is om reeds erkend aanbod een dubbele erkenning te geven*.

- De raad vraagt om dit te verduidelijken. Over welk reeds erkend aanbod gaat het precies?

Volgens artikel 6 zullen de lokale besturen ook **toezicht** moeten houden op het naleven van deze erkenningsvoorwaarden.

- Het is nog niet duidelijk hoe het lokale bestuur toezicht moet houden. Wat wordt er precies verwacht?
- De raad vraagt zich af of de verwachtingen ten aanzien van de lokale besturen wat betreft toezicht realistisch zijn. Zo vraagt, bijvoorbeeld, het beoordelen van *de kwaliteit van de interacties tussen kinderen en begeleiders* heel specifieke pedagogische competenties en observatietechnieken. Zelfs wanneer lokale besturen zich bovenlokaal organiseren, lijkt het een hoge verwachting dat ze deze expertise zelf opbouwen.
- Het is niet duidelijk welke rol het agentschap Opgroeien of de Zorginspectie in het toezicht zullen opnemen. De raad vraagt om snel uit te klaren welke ondersteuning de lokale besturen zullen krijgen van het Vlaamse niveau.

De raad meent dat het toezicht op de buitenschoolse opvang en activiteiten best op Vlaams niveau wordt gehouden. [Voor motivering van dit principiële standpunt van de raad, verwijzen we naar Deel 1].

Ook de **handhaving** wordt in artikel 6 bij de lokale besturen gelegd. Het is nog niet duidelijk hoe ze deze opdracht kunnen invullen. Het lokale bestuur heeft de mogelijkheid om een erkenning in

te trekken, een subsidie terug te vorderen of te weigeren, maar dit betekent niet noodzakelijk dat het aanbod van de organisator BOA ook ophoudt te bestaan. Het decreet geeft het lokale bestuur verder weinig instrumenten in handen om kwaliteit effectief te handhaven.

- Er is in het decreet geen definitie van handhaving voorzien. De raad vraagt om deze toe te voegen.
- De raad vraagt om de mogelijkheden van een lokaal bestuur om te handhaven uit te werken. Welke beleidsinstrumenten en rechten heeft een lokaal bestuur in het kader van de handhavingsrol?
- De raad vraagt ook of het lokale bestuur deze rol kan uitbesteden aan een externe partner. Ook in dat geval moet bepaald worden welke expertise en instrumenten deze partners dan nodig hebben om deze rol kwalitatief uit te voeren.
- Welke ondersteuning zal de Vlaamse Overheid bieden inzake handhaving en welke rol zal de Vlaamse Overheid hier opnemen?

De raad meent dat de handhaving van de buitenschoolse opvang en activiteiten best op Vlaams niveau wordt gehouden. [Voor motivering van dit principiële standpunt van de raad, verwijzen we naar Deel 1].

De raad vindt het goed dat in artikel 6 van het wijzigingsdecreet aandacht is opgenomen voor **de behoeften van de gebruikers en voor toegankelijkheid** met bijzondere aandacht voor kleuters, kwetsbare gezinnen en kinderen met een specifieke zorgbehoefte. Deze elementen zijn immers belangrijk voor het invullen van de sociale functie van opvang en activiteiten.

De Memorie van Toelichting geeft aan dat er in het kader van het evalueren van de opdrachten van lokale besturen wordt verwacht dat ze het **bereik van doelgroepen monitoren**. Voor heel wat lokale besturen is het echter onduidelijk hoe ze zullen aantonen hoeveel kwetsbare gezinnen en kinderen en jongeren met een specifieke zorgbehoefte bereikt worden. Deze gegevens zijn niet altijd beschikbaar en mogen ook niet altijd gedeeld worden.

- De raad is bezorgd over het bereiken van deze kwetsbare doelgroepen en vraagt te verduidelijken welk bereik er precies wordt verwacht. Wat gebeurt er als lokale besturen hier geen visie en beleid rond uitwerken?
- De raad vraagt ook om de term “kwetsbare gezinnen” duidelijk te omschrijven.

De raad stelt vast dat de passage *bijzondere aandacht aan het stimuleren van het multifunctioneel en efficiënt gebruik van infrastructuur* (art. 4 decreet BOA van 3 mei 2019) werd geschrapt. Toekomstgericht en innovatief denken qua **infrastructuur** is een belangrijk thema in het licht van het efficiënt gebruik van de schaarse ruimte in Vlaanderen, gezond en duurzaam (ver)bouwen en innovatieve projecten zoals de doorgaande lijn tussen opvang baby's en peuters, basisschool en buitenschoolse opvang & activiteiten.

- De raad vraagt om deze schrapping te motiveren.

2.3 Artikel 7 - Versterking lokaal samenwerkingsverband

De rol van het lokaal samenwerkingsverband wordt versterkt. De raad vindt deze versterking een belangrijke en noodzakelijke aanpassing van het decreet. Het is een manier om de lokale stakeholders beter te betrekken bij het lokale BOA-beleid.

Ondanks het feit dat er op lokaal vlak al vaak samengewerkt wordt, merkt de raad op dat er in veel gemeenten op dit moment nog geen formeel lokaal samenwerkingsverband is. De lokale besturen staan momenteel onder tijdsdruk om beslissingen te nemen over de meerjarenplanning waardoor zij de organisatoren BOA niet altijd (kunnen) betrekken of horen. De versterking van het lokaal samenwerkingsverband die onderhavig ontwerp van decreet voorziet, is dus dringend nodig en dreigt op sommige plaatsen te laat te komen.

Er leven nog veel vragen en bezorgdheden met betrekking tot de praktische werking van deze samenwerkingsverbanden.

- Hoe kan een lokaal samenwerkingsverband eruit zien? Wie moet/mag er deel van uitmaken? Welke werkvormen zijn mogelijk? Welke perspectieven kunnen en moeten hierin terugkomen? Wat zijn de verwachtingen van het lokaal samenwerkingsverband en op welke manier verhoudt dit zich tot andere organen, het lokaal bestuur, een interne werkgroep...? Op welke manier wordt het perspectief en belang van kinderen hierin gebracht en wordt er vermeden enkel vanuit organisatiebelangen te denken?
- Welke ondersteuning zal er zijn om het beleidsvoerend vermogen van de organisatoren BOA te versterken zodat ze hun rol in het lokale samenwerkingsverband behoorlijk kunnen invullen?
- Hoe kunnen lokale besturen partners aanmoedigen om mee te werken aan het lokaal samenwerkingsverband?

Voor de raad is het essentieel dat de nodige randvoorwaarden worden gecreëerd opdat het lokale samenwerkingsverband geen lege doos zal blijken maar een nuttig en werkbaar instrument die de kwaliteit en toegankelijkheid van de lokale buitenschoolse opvang en activiteiten ten goede komt en de neutraliteit van het lokale beleid mee bewaakt.

- De raad vraagt dat er door de Vlaamse Overheid op wordt toegezien dat deze samenwerkingsverbanden een goede ontwikkeling kennen en dat de Vlaamse Overheid deze ontwikkeling ondersteunt en nauw opvolgt.

2.4 Artikel 8 - Inspiratiekader en ondersteuning

De raad vindt het goed dat de Vlaamse Regering een inspiratiekader zal voorzien en dat er een subsidie wordt vrijgemaakt voor de ondersteuning van de actoren op het terrein.

Inspiratiekader

Het inspiratiekader kan een belangrijke houvast zijn voor lokale besturen en organisatoren BOA.

- De raad dringt er op aan om het inspiratiekader concreet genoeg te maken zodat het voldoende houvast biedt aan lokale besturen en lokale samenwerkingsverbanden om samen een kwaliteitsvolle lokale opvang en activiteiten te realiseren.
- De raad meent dat het inspiratiekader minstens ook een pedagogische visie moet bevatten: Hoe ziet een kwaliteitsvolle opvang en vrijetijdsbeleving eruit? Hoe breng je het perspectief van kinderen hierin?
- De raad uit zijn bezorgdheid over de timing. Op dit moment worden al erkenningskaders uitgewerkt. Het inspiratiekader dreigt te laat te komen.

Ondersteuning

De raad vindt het cruciaal om kennis en ondersteuning vanuit de Vlaamse Overheid te blijven garanderen. Niet alle lokale besturen zijn op dit moment even goed toegerust om de (bijkomende) opdrachten in het kader van het decreet BOA kwaliteitsvol uit te voeren. Ze zullen ondersteuning nodig hebben zowel bij de uitwerking van een lokaal erkenningskader als bij de begeleiding van organisatoren BOA in het uitwerken van een kwaliteitsvol aanbod van opvang en activiteiten, met het oog op erkenning.

Artikel 8, lid 1, 2° verwijst naar een subsidie aan instanties die ondersteuning bieden om een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse activiteiten te realiseren.

- De raad vindt het goed dat er, naast de kennis en expertise van het agentschap Opgroeien, ruimte wordt gemaakt voor het betrekken van door het Agentschap Opgroeien erkende en gesubsidieerde partners met een duidelijke en relevante expertise. Het kan echter niet de bedoeling zijn om op basis van dit artikel subsidies aan commerciële spelers te verstrekken.

2.5 Artikel 9 - Afschaffing kwaliteitslabel kleuteropvang

In plaats van het kwaliteitslabel kleuteropvang wordt nu voorzien dat de lokale besturen erkenningsvoorwaarden vastleggen op basis van de minimale erkenningsvoorwaarden die in artikel 10 worden geformuleerd. Dat zorgt inderdaad voor één uniforme erkenningslogica voor alle organisatoren BOA en voor alle doelgroepen. Maar de raad blijft bezorgd over deze oplossing.

Het mag immers niet leiden tot een afzwakking van de kwaliteit in de opvang en activiteiten voor kleuters. Het kwaliteitslabel kleuteropvang gaf een zekere garantie dat bepaalde minimale kwaliteitsvoorwaarden (vb. rond ratio en vorming) in de toekomstige BOA-sector worden nagestreefd.

De raad is van mening dat er in het belang van de gebruiker (jonge en vaak kwetsbare kinderen) niet kan worden afgedongen op de kwaliteit van de opvang en activiteiten. Het is voor de sector essentieel dat naast de economische functie, ook de sociale en pedagogische functie van opvang en activiteiten gerealiseerd wordt.

De raad spreekt ook zijn zorg uit naar de huidige opvanglocaties met een kwaliteitslabel kleuter-opvang. Het is jammer dat dergelijke initiatieven, die hard hebben gewerkt aan kwaliteit, geen zekerheid hebben dat ze een doorstart kunnen maken.

2.6 Artikel 10 - Minimale erkenningsvoorwaarden

De Vlaamse Regering bepaalt in artikel 10 de minimale voorwaarden voor het BOA aanbod. De raad stelt vast dat het vooral gaat over het vastleggen van 6 dimensies of kerngebieden en enkele elementen daarnaast. De lokale besturen krijgen een zeer grote vrijheid om per kerngebied voorwaarden vast te leggen die tot een kwaliteitsvolle opvang en activiteiten moeten leiden.

De raad meent dat het de bedoeling moet zijn om de kwaliteit van alle buitenschoolse opvang en activiteiten omhoog te stuwen in gans Vlaanderen. Als subsidiërende overheid is het logisch dat de Vlaamse Overheid minimale kwaliteitseisen bepaalt. Het is en blijft een Vlaamse bevoegdheid om garant te staan voor deze kwaliteit. Deze minimale erkenningsvoorwaarden ogen daarom erg mager. **De raad vraagt dat er meer kwaliteitsvoorwaarden in de regelgeving worden ingebouwd (zie ook Deel 1).**

De raad betreurt ook dat er in artikel 10 weinig garantie geboden worden op het vlak van **toegankelijkheid**, terwijl er wel mogelijkheden worden gecreëerd voor lokale besturen om in hun erkenningskader voorrangregels voor werkende ouders op te nemen.

- De raad vraagt om in de Memorie van Toelichting ook te noteren dat de lokale besturen bij de installatie van eventuele **voorrangsregels voor werkende ouders** in de BOA het arrest nr. 72/2025 van het Grondwettelijk Hof van 30 april 2025 moeten respecteren en dit – naar analogie van de kinderopvang – geenszins voorrang voor minstens 4/5de werkende ouders mag betekenen.

De Memorie van Toelichting vermeldt dat lokale besturen concrete verwachtingen rond **het taalbeleid** verder kunnen specificeren in de erkenningsvoorwaarden. Elk lokaal bestuur kan minimale verwachtingen ten aanzien van het medewerkersbeleid formuleren. De raad onderschrijft het belang van kennis en gebruik van het Nederlands in de buitenschoolse opvang en activiteiten. Toch leeft de bezorgdheid dat -gezien de arbeidskrapte in de sector- het absoluut hanteren van deze voorwaarde bij aanwerving, het aanbod mogelijk kan remmen. Ook mensen die nog Nederlands aan het leren zijn, moeten een kans hebben op tewerkstelling in de sector. Daarom lijkt het opportuun de voorwaarde niet in te stellen als een 'aanwervingsvoorwaarde' maar om een

leertraject toe te laten, naar analogie met de voorwaarden die nu gesteld worden voor het kwaliteitslabel keuteropvang¹.

- De raad vraagt om aan de bepaling in artikel 10 (nieuwe artikel 11/1) *voorwaarden met betrekking tot 3° het medewerkersbeleid, inclusief b) dat medewerkers voldoende kennis van het Nederlands hebben* toe te voegen : “of een leertraject volgen om een voldoende niveau van Nederlands te verwerven”.

Artikel 10 bepaalt ook nog dat het lokaal bestuur **klachten** behandelt over het erkend aanbod en daarvoor een procedure vastlegt.

- De raad is van mening dat klachten in eerste instantie via een interne procedure door de organisator BOA zelf moeten opgenomen worden. Pas in tweede instantie kunnen klachten door een externe instantie worden opgenomen.
- Wanneer het lokale bestuur optreedt als externe instantie, ontstaat de problematiek van rechter en partij. Zal een lokaal bestuur klachten over het eigen aanbod zelf behandelen? Wat gebeurt er bij onregelmatigheden, wanneer klachten bijvoorbeeld niet worden opgevolgd? De raad verwijst hier opnieuw naar de vraag voor een externe en onafhankelijke klachtenprocedure (zie deel 1).

2.7 Artikel 11 - BOA-subsidie

De raad is tevreden dat er bijkomende middelen voor de BOA-hervorming werden vrijgemaakt. De bezorgdheid leeft echter dat ondanks de bijkomende recurrente investering van 80 miljoen euro, er nog altijd onvoldoende middelen zullen zijn om echt werk te maken van een kwaliteitsvol BOA-aanbod. BOA is bedoeld als een groeiverhaal, wat ook financiële ademruimte vraagt. Daarom vindt de raad het belangrijk dat ook de andere beleidsdomeinen financieel bijdragen aan de uitbouw van de buitenschoolse opvang en activiteiten.

De Vlaamse Regering zal de nadere regels bepalen voor de toekenning van de subsidie en de wijze waarop de subsidie wordt uitbetaald. Zowel de lokale besturen als de organisatoren BOA hebben dringend duidelijkheid nodig.

- De aanhoudende onduidelijkheid rond verschillende aspecten, in combinatie met de tijdsdruk, zorgt momenteel voor onzekerheid bij lokale besturen. Om de bijkomende opdrachten kwaliteitsvol in te vullen, zullen de lokale besturen immers extra personeel moeten inzetten of externe know-how moeten inhuren.
- De raad wenst ook dat er snel duidelijkheid komt over de wijze waarop de BOA-subsidie zal worden uitbetaald aan de organisatoren BOA. We vragen daarom dat de Vlaamse

¹ BVR van 16 oktober 2020 tot toekenning van een, kwaliteitslabel aan organisatoren van kleuteropvang, artikel 15, 3de alinea.

Regering de lokale besturen oproept snel de nodige duidelijkheid daarover te scheppen bij de organisatoren BOA in hun gemeente.

- Is er een financiële overbrugging voorzien als er in 2026 een cesuur zou optreden in de stroom van financiële middelen bij de overgang tussen de subsidiërende instanties?

2.8 Artikel 12 - Monitoring

Het wijzigingsdecreet voorziet een delegatie aan de Vlaamse Regering om nadere regels voor monitoring te bepalen. Ook hierover leven veel vragen en bezorgdheden. Het is voor de raad daarom belangrijk dat de Vlaamse Regering zo snel mogelijk duidelijk maakt wat haar plannen en verwachtingen zijn. De uitwerking van deze monitoring moet in samenspraak met de stakeholders gebeuren. Op lokaal niveau is voor deze evaluatie uiteraard een rol weggelegd voor het lokale samenwerkingsverband. Maar monitoring moet ook op Vlaams niveau aangestuurd worden.

- De raad acht het erg belangrijk dat degelijke instrumenten worden uitgewerkt om **het decreet BOA en haar doelstellingen** (artikel 3) te kunnen **evalueren**. Gezien de evolutie naar doelregelgeving wordt dit des te belangrijker. Dit houdt ook in dat er transparantie is over de prijzen en het aantal plaatsten in de buitenschoolse opvang en activiteiten per lokaal bestuur.
- Voor een goede monitoring moeten relevante en bruikbare gegevens worden verzameld, waarbij de administratieve lasten tot een minimum beperkt blijven. De lokale besturen vinden het belangrijk om de geest van het planlastendecreet te respecteren, en geen rapporteringsstromen te creëren bovenop de BBC. Toch lijkt het onvermijdelijk dat meer of andere data nodig zullen zijn dan er vandaag beschikbaar zijn.

De BBC is vandaag vooral een financieel instrument dat niet altijd sectorbrede vergelijking mogelijk maakt. Er moet daarom een inspanning gebeuren om de bestaande rapporteringsinstrumenten maximaal te benutten om naast de financiële monitoring ook de nodige inhoudelijke data te bekomen om te kunnen beoordelen of de doelstellingen van het decreet op Vlaams niveau bereikt worden.

2.9 Artikel 14 - Verlenging overgangstermijn

De raad steunt de verlenging van de overgangstermijn tot 1 september 2026, aangezien dit lokale besturen meer tijd geeft om de implementatie zorgvuldig voor te bereiden. Toch leeft de bezorgdheid dat deze tijd nog onvoldoende zal zijn omdat er heel wat nieuwe opdrachten aan de lokale besturen werden toebedeeld.

De raad wijst er nogmaals op dat, in de concrete uitwerking naar 1 september 2026 toe, de timing problematisch kan zijn omdat lokale besturen nu vaart moeten maken en gebonden zijn aan bepaalde deadlines zoals de meerjarenplanning terwijl het lokale samenwerkingsverband nog niet operationeel is. Dit heeft tot mogelijk gevolg dat beslissingen genomen worden boven

de hoofden van de organisatoren buitenschoolse kinderopvang. Dit leidt zelfs tot mogelijke sluitingen.

2.10 Artikel 15 - Compensatieregeling 'verliezende' gemeenten

De raad is tevreden dat de gemeenten die een subsidieverlies lijden beter zullen gecompenseerd worden.

Om ongelijkheden vanuit het verleden echt recht te zetten blijft een financieel groeipad op langere termijn nodig zodat alle steden en gemeenten kunnen groeien naar de budgetten die gaan naar de steden en gemeenten die nu een compensatie krijgen. Als de Vlaamse Regering wil kiezen voor de vrijetijdskansen voor elk kind, dan moeten lokale besturen genoeg geld krijgen om die doelstellingen te realiseren.

De raad volgt ten slotte de redenering in de Memorie van Toelichting m.b.t. de indicatoren waarop het subsidiebedrag al dan niet gebaseerd wordt. De sociale toeslag is weliswaar ruimer dan het kansarmoedepercentage maar niet alle kinderen met een specifieke zorgbehoefte worden gevat door de zorgtoeslag.

- De raad maakt hier wel een belangrijke kanttekening: er is een hoog percentage van non-take-up, zeker bij de zorgtoeslag. Elk lokaal bestuur wordt daarmee geconfronteerd, maar de non-take-up is niet overall even hoog (door de samenhang tussen de non take-up en populatiekenmerken zoals SES).